

OTOBÜS ZORUNLU KOLTUK FERDİ KAZA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Yürürlük Tarihi: 25 Aralık 1989

Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- İşbu sigorta, uluslararası veya şehirlerarası yolcu taşıyan ve poliçede kayıtlı otobüste seyahat eden yolcuları, sürücüleri ve yardımcılarını, aşağıdaki şartlar dairesinde taşımacılık hizmetinin başlangıcından bitimine kadar geçen seyahat süresi içinde (mola ve duraklamalar dahil) maruz kalacakları her türlü kazaların neticelerine karşı temin eder.

Poliçede kayıtlı otobüsün işletmecisinin uluslararası veya şehirlerarası yolcu taşımacı yetki belgesinin olması ve seyahatin uluslararası veya Ulaştırma Bakanlığı'nca yayımlanan "Karayolu ile Şehirlerarası Yolcu Taşımaları Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde ve yine bu yönetmelikte belirtilen şehirlerarası yolcu taşıması sayılan hallerde yapılması şarttır.

Kazanın Tanımı

Madde 2- Bu poliçedeki kaza tabirinden maksat ani ve harici bir hadisenin tesiriyle sigortalının iradesi dışında ölmesi veya bedeni bir arızaya maruz kalmasıdır.

Madde 3- Aşağıdaki haller de kaza sayılır:

- Birdenbire ve beklenmeyen bir şekilde intişar eden gazların teneffüsünden,
- Yanıklardan ve ani bir hareket neticesinde adale ve sinirlerin incinmesi, burkulması ve kopmasından,
- Yılan veya haşarat sokması neticesinde husule gelen zehirlenmeler veya ısırılma neticesinde meydana gelen kuduzdan mütevellit ölüm hali veya bedeni arızalar.

Madde 4- Aşağıdaki haller kaza sayılmaz:

- Her nevi hastalıklarla bunların neticelerinin ve marazi bir halin,
- Sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vukua gelmediği takdirde, suhnetin, donma, güneş çarpması ve konjestion gibi tesirlerinin,
- Herhangi akıl ve ruh haleti ile olursa olsun intiharın veya intihara teşebbüsün,
- Aşık sarhoşluğun, sigortanın şumulüne giren bir kazanın icab ettirmediği ahvalde, uyuşturucu madde kullanmanın ilaç ve zararlı madde almanın,
- Sigortanın şumulüne giren bir kazanın icab ettirmediği cerrahi müdahalenin (ameliyatın) ve her türlü şua tatbikinin tevhit ettiği vefat hali veya cismani arızalar.

Madde 5- Aşağıdaki haller sigortadan hariçtir:

- Harp veya harp mahiyetindeki hareket, ihtilal, isyan, ayaklanma veya bunlardan doğan iç kargaşalıklar,
- Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine, kavgalara iştirak,
- Cürüm ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,
- Tehlikede bulunan eşhas ve malları kurtarmak hali müstesna, sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,
- Zelzele, seylap, yanardağ indifai ve heyelan,
- Nükleer rizikolar,

Suda boğulmalar, sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vuku bulmadığı takdirde sigortadan hariçtir.

Teminat Nev'ileri

Madde 6-

A- Ölüm Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren bir sene zarfında ölümüne sebebiyet verdiği takdirde, sigorta bedeli hak sahiplerine ödenir.

B- Daimi Sakatlık Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren iki sene zarfında daimi surette maluliyetine sebebiyet verdiği takdirde tıbbi tedavinin sona ermesini ve daimi sakatlığın kesin olarak tespiti sonucunda, daimi sakatlık sigorta bedeli aşağıda belirtilen nispetler dahilinde kendisine ödenir.

Sigorta Bedelinin	(%)
İki gözün tamamen kaybı	100
İki kolun veya iki elin tamamen kaybı	100
İki bacağın veya iki ayağın tamamen kaybı	100
Bir kol veya bir el ile beraber bir bacağın veya bir ayağın tamamen kaybı	100
Umumi felç	100
Şifa bulmaz akıl hastalığı	100

	Sağ	-	Sol
	(%)		
Kolun veya elin tamamen kaybı	60		50
Omuz hareketinin tamamen kaybı	25		20
Dirsek hareketinin tamamen kaybı	20		15
Bilek hareketinin tamamen kaybı	20		15
Baş parmak ile şehadet parmağının tamamen kaybı	30		25
Baş parmak ile beraber şehadet parmağından gayri bir parmağın tamamen kaybı	25		20
Şehadet parmağı ile beraber baş parmaktan gayri bir parmağın tamamen kaybı	20		15
Baş ve şehadet parmaklarından gayri üç parmağın tamamen kaybı	25		20
Yalnız baş parmağın tamamen kaybı	20		15
Yalnız şehadet parmağının tamamen kaybı	15		10
Yalnız orta parmağın tamamen kaybı	10		8
Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı	8		7
Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı	7		6
Bir bacağın dizden yukarısının tamamen kaybı			50
Bir bacağın dizden aşağısının tamamen kaybı			40
Bir ayağın tamamen kaybı			40
Bir ayağın -bütün parmaklar dahil- kısmen kesilmesi			30
Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı			30
Bir dizin hareketinin tamamen kaybı			20
Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı			15
Bir ayak baş parmağının tamamen kaybı			8

Kırılan bir bacağın iyi kaynamaması	30
Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması	20
Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısalması	15
Bir gözün tamamen kaybı veya iki gözün rüyet kudretinin yan yarıya kaybı	25
Her iki kulağın tamamen sağırlığı	40
Bir kulağın tamamen sağırlığı	10
Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması	25
Amudi fikarının bariz inhına ile müterafik hareketsizliği	30
Göğüs kafesinde devamlı şekil bozukluğu yapan kaburga kırıklığı	10

Daimi sakatlık oranlarının tayininde sigortalının meslek ve san'atı nazan itibara alınmaz.

Bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tabiri o uzvun veya uzuv kısmının kat'i ve mutlak surette vazife görememesini ve kullanılmamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir surette vazife göremeyen ve kullanılmayan bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz. Bu kazadan evvel kısmen malul bulunan bir uzvun veya bir uzuv kısmının maluliyet nispeti kaza sebebiyle arttırdığı takdirde tazminat, kazadan evvelki nispet ile sonraki nispet arasındaki farka göre hesaplanır.

Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen maluliyetler için ayrı ayrı hesap edilecek tazminatın yekunu poliçede gösterilen meblağı geçemez.

Sigortalı solak olduğu takdirde yukarıdaki cetvelde sağ ve sol el için tayin olunan nispetler ters olarak tatbik olunur.

C- Tedavi Masrafları Teminatı

Sigortacı, sigorta poliçesinin kapsamına giren bir kaza nedeniyle, kaza gününden itibaren bir sene zarfında ihtiyar edilmiş doktor ücreti ile ilaç, radyografi, banyo, masaj, hastane ve diğer masraflarını, nakil ücretlerini, poliçede bu teminat için tesbit olunan meblağa kadar öder.

Tabii veya suni sabit dişlere kaza neticesinde arız olan hasarların protez masrafları, tedavi masrafları müemmen meblağın azami % 30'una kadar tazmin olunur.

Tedavi masraflarının müteaddit sigortacılar tarafından temin edilmiş olunması halinde bu masraflar sigortacılar arasında, teminatları nisbetinde paylaşılır.

Sigortacı ödediği tedavi masrafları dolayısıyla mes'ul üçüncü şahıslara karşı tediye ettiği meblağ kadar sigortalının yerine kaim olur.

Teminat Nev'ilerinin Birleşmesi

Madde 7- Bir kaza, vefat ve daimi maluliyet tazminatına aynı zamanda hak kazandırmaz. Ancak daimi maluliyet tazminatı almış bulunan sigortalı, kazanın

vukuu tarihinden itibaren bir sene zarfından ve bu kaza neticesinde vefat ettiği takdirde hak sahiplerine, sigortalıya ödenmiş bulunan daimi maluliyet tazminatı ile vefat tazminatı arasındaki fark ödenir.

Tedavi masrafları vefat veya daimi maluliyet tazminatından indirilmez.

Kazanın Neticesini Ağırlaştırır Haller

Madde 8- Bir kaza sonunda husule gelen neticeler, kazadan evvel mevcut olan veya sonradan meydana gelen ve her halde kaza ile ilgisi bulunmayan hastalık, bedeni teşekkülün bozukluğu veya sigortalının kusuru neticesinde tedavinin kifayetsiz yanlış veya fena yapılmış olması sebebiyle vahamet kesbederse, ödenmesi icap eden tazminat miktarı husule gelmiş olan neticeye göre hesap edilmeyip, aynı kazanın tamamen sıhhatli bir kimsede tıbbi tedavinin tam ve fenni bir surette yapılmış olması şartı ile tevlit edebileceği neticeye göre tayin edilir.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 9- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin 12.00'de başlar ve öğleyin 12.00'de sona erer.

Sigorta Ücretinin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması

Madde 10- Sigorta ücreti, prim ve 19'ncü maddede belirtilen vergi, resim ve harçlardan oluşur.

Sigorta ücretinin peşin olarak ödenmesi esastır. Ancak yıllık olarak yapılan sigortalarda, sigorta ücretinin en az % 50'sinin peşin alınması kaydıyla bakiyesinin en fazla iki eşit taksitte olmak üzere sözleşme tarihinden itibaren 6 ay içinde ödenmesi mümkündür.

Bir yıldan az süreli olan sigortalarda, sigorta ücretinin peşin olarak ödenmesi gerekir.

Aksine mukavele yoksa, sigorta ücretinin tamamı, taksitle tediyesi kararlaştırılmışsa ilk taksidi akit yapılır yapılmaz ve poliçenin teslimi karşılığında ödenir.

Sigortacının mesuliyeti, hilafına mukavele yoksa sigorta ücretinin tamamının veya ilk taksidinin ödendiği tarihten itibaren başlar.

Sigorta ücretinin veya herhangi bir taksidinin vadesinde ödenmemesi halinde sigortacı, sigorta ettirenin kendisine bildirilmiş olan son ikametgah adresine taahhütlü bir mektup göndererek bir ay içinde ücret veya taksidinin ödenmesini, aksi takdirde sigortanın fesh edilmiş olacağını ihtar eder. Bu müddetin hitamında ücret veya taksit tediye edilmemişse poliçe münfesi olur. Bu takdirde sigorta ettiren poliçenin münfesi olduğu güne kadar geçen müddete ait ücret ve masrafları sigortacıya ödemeye mecburdur.

Sigorta ücretinin kambiyo senetlerine bağlanması borcun mahiyetini değiştiremediği gibi Ticaret Kanunu ile tanınmış hak ve imtiyazlara da halel getirmez.

İşletenin Değişmesi

Madde 11- Sigortalı aracın işletenin değişmesi halinde, poliçeden doğan bütün hak ve borçlar yeni işletene intikal eder. Devreden durumu 15 gün içinde sigortacıya bildirir.

Fesih Halinde Bildirim Mecburiyeti

Madde 12- Sigorta ücretinin veya taksitlerinin ödenmemesi veya başka herhangi bir nedenle sigortanın feshedilmesi halinde sigortacı durumu Ulaştırma Bakanlığı'na ve il Trafik Müdürlüğü'ne bildirir.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 13- Sigortacı, bu sigortayı, teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyana dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarda yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise tazminatı hak sahiplerine öder. Ödediği miktar kadar sigorta ettirene rücu eder. Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya Noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya Notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

- 1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,
- 2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,
- 3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse,

sigortacı tazminatı öder, ancak tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmın dışında kalan miktar için sigorta ettirene rücu eder.

Süre İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 14- Akdin yapılmasından sonra rizikonun teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan hususlar sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarda yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1- Sözleşmeyi fesheder veya

2- Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 8 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esaslı, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigorta ettiren rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri ihbar süresi içinde kasden bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen rizikolara ait tazminat hakkı düşer. Bu durumda sigortacı tazminatı hak sahiplerine öder, ödediği miktar kadar sigorta ettirene rücu eder.

İhbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse, tazminatı öder, ancak, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktar için sigortalıya rücu eder.

Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbiki gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliği yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre, bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Tazminatın Azaltılması veya Kaldırılması Sonucunu Doğuran Haller

Madde 15- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasının veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene rücu edebilir.

Sigorta ettirene başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

- a) Tazminatı gerektiren olay, işletenin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kasdi bir hareketi veya ağır kusuru sonucunda vukua gelmiş ise,
- b) Tazminatı gerektiren olay, aracın Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre gereken ehliyetnameyi haiz olmayan kişiler tarafından sevk edilmesi sonucunda vukua gelmiş ise,
- c) Tazminatı gerektiren olay, işletenin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış olarak aracı sevk ve idare etmeleri esnasında vuku bulmuş ise veya olay, yukarıda sayılan kişilerin alkollü içki almış olmaları nedeniyle aracı güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş bulunmalarından ileri geliyorsa,
- d) Tazminatı gerektiren olay, yolcu taşımaya ruhsatlı olmayan otobüslerde yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilmiş olan istiaab haddinden fazla yolcu veya yük taşınması ve poliçede aksi bir şart yoksa araçta taşınan patlayıcı, patlayıcı tehlikeli maddelerin iştiab ve infilaki yüzünden husule gelmiş ise,
- e) Tazminatı gerektiren olayın, aracın çalınması veya gasp edilmesi sonucunda olması halinde, çalınma veya gasp edilme olayında işletenin kendisinin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusurlu olduğu tespit edilirse,
- f) Sigorta ettiren, kaza vukuunda 17. maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar ve ziyan miktarında bir artış olursa, sigortacı zarar görene tazminatı ödemekle beraber, bu artış için sigorta ettirene rücu eder.

Sigortanın Mülki Hududu

Madde 16- İşbu sigorta Türkiye sınırları dışında da geçerlidir.

Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettiren veya Hak Sahiplerinin Vecibeleri

Madde 17 -

A- Rizikonun gerçekleştiğinin ihbarı:

Sigorta ettiren veya hak sahipleri rizikonun gerçekleştiğini öğrendikleri tarihten itibaren 5 gün içinde keyfiyeti sigortacıya yazıyla bildirmeye mecburdur.

Sigorta ettiren veya hak sahipleri mezkur ihbarda kazanın yerini, tarihini ve sebeplerini bildirmek ve ayrıca tedaviyi yapan doktordan kazanın sonucuna dair bir rapor alarak bunu sigortacıya göndermekle mükelleftir.

Sigortacı her zaman kazazedeyi muayene ve sıhhi durumunu kontrol ettirmek hakkını haiz olup, bu muayene ve kontrollerin yapılmasına müsaade edilmesi mecburidir.

Kazazedenin tedavisi ve iyileşmesi hakkında sigortacının doktoru tarafından yapılacak tavsiyelere ve verilecek direktiflere uyulması şarttır.

Yukarıda (A) paragrafında belirtilen mecburiyetler:

- a) Kasten yerine getirilmediği takdirde poliçeden doğan haklar zayi olur.
- b) Kusur neticesinde yerine getirilmediği ve bu sebeple kaza neticeleri ağırlaştığı takdirde sigortacı ağırlaşan kısımdan mes'ul olmaz.

B- Lüzumlu evrakın tevdi:

Sigorta ettiren veya hak sahipleri, kaza neticesinde ve ödenmesi gereken tazminatın tespiti ile ilgili olarak sigortacının isteyeceği lüzumlu evrakı tevdi etmekle mükelleftir.

Tazminatın Tesbit Şekli

Madde 18- Bu poliçe gereğince ödenecek tazminatın miktarı taraflar arasında uyuşularak tespit edilir.

Taraflar uyuşamadıkları takdirde, ödenecek tazminatın miktarı, mütehassıs şahıslar arasından seçilecek ve hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından aşağıdaki hükümlere tabii olmak üzere tespit edilir.

a) İki taraf tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren 7 gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel bir üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tespit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler dahilinde kalmak ve buna münhasır olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir. Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

b) Taraflardan herhangi biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez veyahut taraf hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişi veya üçüncü hakem-bilirkişi taraflardan birinin talebi üzerine hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehassıs şahıslar arasından seçilir.

c) Her iki taraf üçüncü hakem-bilirkişisinin (bu şahıs ister hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun) sigortacının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d) Hakem-bilirkişi ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tespit muamelesine kaldığı yerden devam edilir.

Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmez. ihtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrendiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde itiraz hakkı düşer.

- e) Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nu ve diğer mevzuat hükümleri ile de bağlı değildirler.
- f) Tazminat miktarının tespiti zımında hakem-bilirkişiler gerekli görecekları kayıt ve belgeleri isteyebilir.
- g) Hakem-bilirkişi veya hakem-bilirkişiler, yahut üçüncü hakem-bilirkişinin tazminat miktarı hususunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar. Bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan tazminat talep ve dava edilemez. Hakem-bilirkişi kararlarına ancak kararın aşıkarak hakiki durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali raporun tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde, hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.
- h) Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşamadıkça alacak ancak hakem-bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zaman aşımı kesin raporun taraflara tebliğ tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğer ki, hakem-bilirkişilerin tayini ile T.T.K.'nun 1292. maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık süre geçmiş olsun.
- ı) Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.
- j) Tazminat miktarının tespiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sorumluluğun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Çeşitli Hükümler

Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 19- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak halen mevcut ve ilerde konulabilecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İbbarlar

Madde 20- Sigorta ettirenin ihbar ve tebliğleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 21- Sigortacı, sigorta ettirene ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 22- Sigortacı ile sigorta ettiren arasındaki ihtilaflarda, yetkili mahkeme sigortalının ikametgahının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Zaman Aşımı

Madde 23- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler 2 yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 24- Bu genel şartlara ve varsa bunlara ilişkin klozlara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.